

Punktion/biopsi i bröst eller axill (cytologi och/eller vävnadsprov)

Kontraindikationer

Inga.

Om man letar efter lymfom eller andra åkommor som inte tillhör bröstet, ska remissen skickas till röntgens ultraljudsenhet och inte till mammografin.

Förberedelser

Inga förberedelser.

Hur går en undersökning till Ultraljudsledd punktion/biopsi

Undersökningen utförs av en mammografiradiolog. När cellprovet tas ligger patienten på en brits. Radiologen känner först igenom bröstet och armhålan, sedan tvättas huden ovanför knölen med sprit. En tunn nål förs in i bröstet. Den sticks snabbt in under några sekunder på ett par olika ställen i förändringen för att fånga upp celler. Cellerna sprutas sedan ut på ett litet glas. Om det är en cysta man hittar kan det istället innebära att man tömmer denna på sitt innehåll.

När ett vävnadsprov tas använder radiologen en lite grövre nål och då ges alltid lokalbedövning. Man kan behöva lägga ett litet snitt i huden (3-5mm) för att kunna föra in den grövre nålen. Annars går provtagningen i stort sett till på samma sätt som när cellprovet tas.

Hela undersökningen tar cirka 30 minuter.

Tomoguidad punktion/biopsi

Undersökningen utförs av en mammografiradiolog. Patienten kan antingen sitta eller ligga med bröstet vilande på en platta. Under undersökningen är bröstet komprimerat i apparaten.

Vid en tomoguidad punktion (cytologi och/eller biopsi) utgår man från bildmaterial och kan på så sätt exakt lägesbestämma punktionsmålet i bröstet. Med denna teknik finns möjligheter att med stor exakthet ta prover med en fin- eller grovnål i den aktuella förändringen i bröstet för att få ut material för cytologisk eller patologisk analys.

Vid punktion/biopsi med grovnål ges alltid en lokalbedövning.

Hela undersökningen tar cirka 30 minuter.

Remiss

Remiss skrivs i BOS under Beställning radiologi – välj utförande enhet Mammografi Ryhov. Välj bröstpunktion/biopsi. Detta beställs enbart om det

verkligen endast ska vara en punktion/biopsi. Vid en mammografiundersökning görs **alltid** både en ultraljudsundersökning och en punktion/biopsi direkt om det diagnostiska fyndet kräver detta.

För mammografi enligt SVF se länken: Bröstcancer, handläggning enligt standardiserat vårdförlopp

Eftervård

Ingen eftervård.

Efter ett cellprov eller vävnadsprov kan det kännas lite ömt och blöda lite där nålen stacks in. Efter ett vävnadsprov kan man få ett blåmärke efter nålen. Om patienten får feber, ont eller bröstet rodnar kan det ha blivit en infektion som ska behandlas med antibiotika. Patienten ska kontakta vårdcentralen om tecken på infektion uppstår.